

BAŞKAN – Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 58’inci maddesindeki değişiklikle ilgili söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum ve geçmiş Şeker Bayramınızı kutluyorum.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Ramazan Bayramı!

SACİD YILDIZ (Devamla) – Şeker Bayramı, Ramazan Bayramı aynı, halk arasında ikisi de olduğu için... Ramazan Bayramı, doğru... Kutluyorum.

Bu vesileyle, yüce Meclisin kırk yılı aşkın bir süreden sonra, ilk kez bir hanım başkanın yönetiminde toplanmasını saygıyla karşılıyorum, kendisini kutluyorum ve başarılar diliyorum. Daha sonra yönetecek olan Sayın Meral Akşener’e de başarılar diliyorum.

Şimdi, bu maddede, önce teknik konu olduğu için notlarıma bakarak iletceğim. Malullük nedir? Malulen emeklilik nedir? Bunları sizlerle paylaşmak istiyorum.

İştirakçilerin vücutlarında meydana gelen arızalar veya uğradıkları tedavisi imkânsız hastalıklar sebebiyle vazifelerini yapamayacak duruma gelenlere, malullük işlemi uygulanır. Bu duruma gelmelerinde uygulanan işlem, malulen emeklilik işlemidir. Çalışma gücünün 2/3’ünü kaybettiğini tam teşekküllü hastaneden alınan sağlık kurulu raporuyla kanıtlayanlar bu haktan yararlanırlar. Belirlenen sebeplerle çalışamayacak duruma düşenlere “malul” denilmekte olup, meydana geliş sebeplerine göre üç çeşit malullük vardır: Adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü. Bunlardan kısaca bahsetmek istiyorum.

Adi malullükte emekli aylığı bağlanabilmesi için iştirakçilerin en az on yıl fiilî hizmet müddetinin bulunması gerekmektedir olup, aksi takdirde toptan ödeme yapılmaktadır. İstisna olarak, beş yıl fiilî hizmet müddeti bulunan iştirakçilere, tedavisi imkânsız bir maluliyete uğramaları ve başkasının güç ve yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremez duruma düşmeleri hâlinde on beş yıl hizmeti bulunan maluller gibi aylık bağlanmaktadır.

Vazife malullüğü, iştirakçilerin vazife yapamayacak duruma düşmeleri durumudur. İlgililerin vazifelerini yaptıkları sırada ve vazifelerinden doğmuş olursa, vazifeleri dışında kurumların verdiği herhangi bir kuruma ait başka işleri yaparken bu işlerden doğmuş olursa, kurumların menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken o işten doğmuş olursa, bir de -son şık önemli- fabrika, atölye ve benzeri iş yerlerinde işe başlamadan evvel, iş sırasında veya işi bitirdikten sonra o iş yerinde meydana gelen ve yine o iş yerinin mahiyetinden veya çalışma konusundan ileri gelen kazadan doğmuş olursa bunlar da vazife malulüdür. Bu maddeden olarak, Tuzla Tersanesinde selde boğularak ölen Azeri işçinin durumu önemlidir. Bu sigortalı mıdır, malul mü sayılacak, onun dul ve yetimleri ne durumda olacak? Belli değil. Bu maddeye girmektedir.

Vazife malullükleri: Keyif verici içki ve her çeşit madde kullanmaktan; kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan, yasak fiilleri yapmaktan, intihara teşebbüsten olursa, her ne surette olursa olsun kendilerine veya başkalarına menfaat sağlamak ve zarar vermek maksadından doğmuş olursa adi malullük hükümleri uygulanır, bu durumda vazife malullüğü hükmü uygulanmaz.

Bir de harp malulleri vardır. Günümüzde çok önemli. Harpte fiilen ateş altında; harpte, harp bölgelerindeki harekât ve hizmetleri sırasında, harpte veya harbe hazırlık devresinde her çeşit düşman silahlarının etkisiyle, askerî harekâtı gerektiren iç ve sınır harekâtı sırasında, bir de barışta ve olağanüstü hâllerde emir veya görev ile uçuş yapan uçucularla emir ve görevli olarak uçakta bulunanlardan uçuşun havadaki ve yerdeki sebepleriyle, emir ve görev ile dalış yapan dalgıçlarla denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltıcılığın ya da dalgıçlığın çeşitli sebep ve tesiriyle uğranılmış ise bunlara da “harp malulü” denilmektedir.